

LEO

**Karel Uyttersprot blikt terug
op zijn carrière als
ondernemer en politicus**

**Kathleen Krekels lanceert
twee onderwijsdecreten**

Cieltje Van Achter

**‘De verandering in Brussel
zal van ons moeten komen’**

4

‘Ik denk niet dat er te weinig zorgverleners zijn, wel dat we de zorg beter moeten organiseren’

Frieda Gijbels

13

‘Mijn dagelijkse beschikbaarheid is een campagne op zich’

Koenraad Degroote

COLOFON

LEO - Magazine van de N-VA wordt uitgegeven door vzw Vlaams Pers-, Radio- en TV-instituut en is het partijblad van de Nieuw-Vlaamse Alliantie (N-VA). Het wordt verzonden onder een folie op basis van zetmeel die 100 % biologisch afbreekbaar is.

Coördinatie en eindredactie: Nele Hiers.
Medewerkers: Klaartje Bruyninckx, Matthias Cooreman, Maarten Debruyne, Diederik Demuyne, Jeroen Dujardin, Xavier Lesenne, Jelle Leunis, Jan Van Camp, Charlotte Vandecruys.
Directeur: Piet De Zaeger.

Concept & Vormgeving: Revista – www.revista-media.be
Druk: Graphius
Fotografie: ©N-VA, ©Emy Elleboog (cover), ©Andreas Van Esbroeck, ©Gregory Van Gansen

Contact:
T. 02 219 49 30
E-mail: LEO@n-va.be

V.u.: Bart De Wever, VPRTI vzw,
Koningsstraat 47 bus 6
1000 Brussel

28

'Het voelt nog altijd als een eer om de interne besluitvorming van zo dichtbij te volgen'

Hans Govaerts

VERDER

Aan het werk	4
Breedbeeld	8
De apps van	12
Thuis	13
Dorpsstraat	16
Aan het werk	18
Verrekijker	20
De weg van	21
Buitenwacht	22
Geflitst	23
Hoe is het nog met	24
Van de partij	26
Achter de schermen	28
Meerwaarde	30
Column	31
PS	32

Dit nummer werd afgesloten op 15 september 2023. Het eerstvolgende nummer verschijnt op 6 november 2023.

Wenst u onze wekelijkse digitale nieuwsbrief te ontvangen? Schrijf u dan nu in via www.n-va.be/nieuws

fb.com/nieuwvlaamsealliantie [@de_NVA](https://twitter.com/de_NVA) op Twitter
 [@de_NVA](https://www.instagram.com/de_NVA) op Instagram

'DE WEG NAAR MEER WELVAART LOOPT LANGS VLAAMSE AUTONOMIE'

Dan kom je in de oppositie terecht en, ja, dan moet je als fractie ook oppositie voeren. Macht zonder tegenmacht vormt een gevaar. Onze Kamerleden klaren die klus met verve. Maar ...

Wordt het niet een beetje naargeestig allemaal, dat gehak en die voortdurende kritiek? Klopt, prettig is anders. Maar de ogen moeten natuurlijk wel open voor de weigering – of beter: de onbekwaamheid – van de regering-De Croo om in te zien dat het roer dringend om moet. De *sense of urgency* negeren, schijnbaar onbekommerd geld uitdelen dat er niet is, noodzakelijke hervormingen blijven uitstellen: dergelijke politieke lafheid – want dat is het – kan niet genoeg aan de kaak gesteld worden.

Alexander De Croo zou bewijzen dat in België hervormd kan worden. Hij toonde aan dat het ook met 'gelovige' belgicisten aan het stuur niet meer kan. De Vivaldi-regering komt niet verder dan gemakzuchtig opsouperen wat de volgende generatie zal moeten verdienen. Dat is totaal onverantwoord. De Vivaldi-tijd blijkt puur verloren tijd geworden te zijn. Dat maakt de opdracht er morgen alleen maar groter op.

Achter ons gebeuk zit geen moedeloosheid, want dan konden we net zo goed laten begaan. De N-VA biedt een alternatief tussen machteloze stilstand en onhaalbare belofteslogans. Er is een weg om Vlaanderen ook morgen weer welvaart en welzijn te bieden en uiteraard loopt die langs Vlaamse autonomie. Mensen ruimte bieden om zelf de hand aan de ploeg te slaan, inspireert zoveel meer dan inactiviteit ondersteunen.

Ons alternatief kiest voor een duurzaam (hallo Groen!) gebruik van overheidsmiddelen, handelt als een goede rentmeester (hallo cd&v!) die denkt aan morgen en beseft dat de overheid ruim boven haar stand leeft (hallo Open Vld!).

Kortom, we kiezen voor zelfbesturende Vlamingen in een zelfbesturend Vlaanderen.

Peter De Roover
Voorzitter Kamerfractie

Kamerlid en tandarts Frieda Gijbels heeft wetsvoorstel voor betere zorg

'ER MOET EEN TAAFTOETS KOMEN VOOR ZORG-VERSTREKKERS UIT HET BUITENLAND'

Meer dan een derde van de nieuwe tandartsen in België heeft een buitenlands diploma, met Roemenië als opvallende leverancier. Kamerlid Frieda Gijbels, zelf ook tandarts, vindt dat er strengere taal- en toelatingseisen moeten komen om de kwaliteit van de zorg te waarborgen.

Je dook in de cijfers die je bij minister van Volksgezondheid Frank Vandenbroucke (Vooruit) opgevraagd had over het aantal tandartsen met een buitenlands diploma in België. Wat viel jou daarbij op?

'Het gaat om heel interessante cijfers die een dieper inzicht geven in de evolutie van de tandartsengemeenschap in Vlaanderen. We zien bijvoorbeeld een aanzienlijke toename van het aantal tandartsen met een buitenlands diploma die hier bij ons aan de slag gaan. Bijna de helft van de nieuwe tandartsen heeft een buitenlandse nationaliteit en meer dan een derde behaalde zijn of haar diploma in het buitenland. Het is een trend die de laatste jaren steeds duidelijker wordt. Een concreet voorbeeld: 34 procent van de tandartsen behaalde een diploma in een ander Europees land, en een kwart daarvan studeerde af in Roemenië. Dat land lijkt ook als een soort achterpoortje te fungeren voor de Europese markt.'

'Er staat bovendien helemaal geen rem op de instroom van tandartsen of artsen vanuit het buitenland. Terwijl het aantal RIZIV-nummers voor onze eigen artsen en tandartsen beperkt is, is er geen quotum voor de buitenlandse diploma's. Dat is absurd.'

Hoe verklaar je dat grote aantal tandartsen uit Roemenië?

'Blijkbaar bestaat er een route waarbij mensen vanuit bijvoorbeeld Tunesië naar Roemenië gaan en daar hun diploma laten gelijkstellen. Op die manier verkrijgen ze een EU-diploma en kunnen ze zo goed als rechtstreeks in België beginnen. Die praktijk moet echt grondig onderzocht worden. De kwaliteit van onze zorg moet te allen tijde gegarandeerd blijven.'

Je benadrukt al lang dat de taal- en toelatingseisen strenger moeten worden voor buitenlandse tandartsen. Welke concrete veranderingen stelt de N-VA voor?

'Het is essentieel om strengere taal- en toelatingseisen in te voeren voor zorgverstrekkers die in Vlaanderen willen werken. Communicatie met patiënten is van cruciaal belang voor de kwaliteit van de zorg. Tandartsen – en artsen in het algemeen – moeten

gewoon over voldoende taalvaardigheid beschikken. We moeten ervoor zorgen dat ze de taal beheersen van de regio waarin ze werken. In Vlaanderen moeten ze dus voldoende Nederlands kennen.'

'We hebben een wetsvoorstel dat ingrijpt op de zogenoemde Kwaliteitswet, de wet die de voorwaarden vastlegt om de kwaliteit van de beroepsuitoefening door gezondheidszorgbeoefenaars te garanderen. Ons voorstel zegt dat zorgverstrekkers een actieve kennis

'Zorgverstrekkers moeten een actieve kennis hebben van de taal in hun regio'

moeten hebben van de medische taal of talen van het gebied waar ze zich willen vestigen. Wat je land van oorsprong ook is of waar je je diploma ook behaald hebt. Dat betekent dus ook dat men in

Brussel zowel het Frans als het Nederlands moet beheersen.'

Wat dan met de wachtlijsten? Is het niet net goed dat zorgverstrekkers uit het buitenland onze zorg versterken?

'De wachtlijsten zijn inderdaad problematisch, zeker in bepaalde regio's. Toch lijkt het me niet aangewezen om de beperking op het aantal studenten gewoon los te laten. De opleiding van een medische professional is heel intensief en het is belangrijk dat ze voldoende stages kunnen lopen met echte patiëntencontacten. Ik denk niet

dat we te weinig zorgverstrekkers hebben. Maar onze zorg moet beter georganiseerd worden.'

Hoe zie jij dat dan?

'In Nederland bestaan er bijvoorbeeld al sinds de jaren zestig van de vorige eeuw mondhygiënisten, die een groot aantal basishandelingen in de tandzorg kunnen doen. Tandartsen kunnen zich daardoor toeleggen op diagnostiek en complexere behandelingen. Die mondhygiënisten zijn er nu eindelijk ook bij ons, maar nog maar in beperkte aantallen. Er is ook geen goede terugbetaling voorzien, zodat ze vandaag niet optimaal ingezet worden. Dat moet dringend veranderen, zodat ze de wachtlijsten mee kunnen terugdringen.'

'In de geneeskunde moeten beroepen als huisarts geherwaardeerd worden. We moeten huisartsen erkennen als eerstelijnszorgers en waarderen voor hun vakkennis van zoveel domeinen. Maar in bepaalde specialiteiten zijn er te veel artsen. Daar is dus zeker nog een betere balans mogelijk.'

'Er is ook nog altijd geen correct zicht op het precieze aantal actieve artsen en tandartsen en het aantal voltijdse equivalenten. Als ze naar het buitenland vertrekken, ziet de federale overheid dat niet meteen en gaat men ervan uit dat ze er nog zijn. Als men de zorgsector beter wil organiseren, moet er een fijnmazig beeld zijn van de evoluties in ons zorgkorps.' ■

Vlaams Parlementslid Kathleen Krekels

'M-DECREET ALS DRIJFVEER: HET MOEST EN ZOU BETER'

De start van het nieuwe schooljaar was dit jaar ook het startschot voor twee belangrijke onderwijsdossiers van Vlaams Parlementslid Kathleen Krekels: het decreet over leersteun en dat over internaten. LEO vroeg haar om een woordje uitleg.

Over welke twee decreten gaat het hier, Kathleen?

'Het decreet Leersteun vervangt het verguisde M-decreet en ondersteunt leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften in het gewoon onderwijs. Als zorgcoördinator werd ik zelf geconfronteerd met de pijnpunten van het M-decreet. Dat was een van mijn drijfveren om in de politiek te stappen. Het moest en zou beter. Het tweede dossier gaat over de internaten. Toen ik actief was als logopediste, werkte ik in twee internaten. Opvoeders gaven toen al aan dat het vaak moeilijk was om kinderen te ondersteunen die bij hen geplaatst werden vanuit het departement Welzijn.'

Waar liggen de belangrijkste accenten van het decreet Leersteun?

'Scholen moeten in staat zijn om zélf te bepalen wat inclusief onderwijs betekent en binnen welk kader ze dat mogelijk achten. Leerkrachten doen hun best om alle leerlingen op te nemen en zijn ook

goed geplaatst om in te schatten wanneer dat niet lukt. Maar een leerkracht is geen therapeut. Daarom worden scholen ondersteund door de Centra voor Leerlingenbegeleiding (CLB) en zelfstandige leersteuncentra. Door die laatste een eigen statuut, een directeur en een coördinator te geven, moeten ze scholen de nodige expertise kunnen bieden.'

Theorie en praktijk durven wel eens te botsen. Welke garanties zijn er dat dit behapbaarder wordt voor de scholen dan het M-decreet?

'Veel hangt af van hoe de school haar zorgbeleid vormgeeft en hoe dat gedragen wordt door het hele team. Een duidelijke visie zal cruciaal zijn. Scholen moeten helder bepalen wat kan en wat niet kan. Dat vraagt een open cultuur waarin leerkrachten elkaar zonder schroom om hulp kunnen vragen. Het vraagt ook een creatieve kijk op hoe je je school en lessen organiseert.'

Wat dan met het buitengewoon onderwijs?

'Het buitengewoon onderwijs blijft noodzakelijk. We moeten er wel voor zorgen dat door de aandacht voor de ontwikkelingsproblemen van de leerling, de intellectuele stimulatie niet naar de achtergrond verdwijnt. Dat kan tijdelijk wel nodig zijn, maar mag niet blijven duren. Daarom spreken we bij leerlingen met een individueel aangepast curriculum nu niet meer van ontwikkelingsdoelen, maar van curriculumdoelen. Ook na het buitengewoon onderwijs moet je met een volwaardig getuigschrift, bekwaamheidsbewijs of diploma terechtkunnen op onze arbeidsmarkt.'

De internaten dan. Waarom was een nieuw decreet nodig?

'Internaten werden beoordeeld en gefinancierd op basis van hun doelgroep. Met grote ongelijkheden tot gevolg, zelfs tussen internaten die dezelfde werking hebben. Daarin komt nu verandering. Het decreet maakt twee

'Het internaten-decreet gaat over minder administratie en meer middelen voor personeel'

resolute keuzes: administratieve vereenvoudiging en meer personeelsmiddelen. En er komt één erkenningsvorm: het onderwijsinternaat.'

Toch reageerden de internaten terughoudend. Vooral kleinere internaten vrezden een financiële aderlating.

'Dat heeft te maken met de 'behoudsnorm' en de verplichte fusies: onderwijsinternaten moeten minstens 65 internen herbergen om een beroep te kunnen doen op een volledige subsidiëring. Veel internaten halen die norm niet. Wie na een fusie de norm haalt, zal in het totaalplaatje geen middelen verliezen.'

'De verschuiving van werkingsmiddelen naar personeelsmiddelen is de belangrijkste verandering. Die kan soms problemen opleveren, bijvoorbeeld voor internaten die aan het verbouwen zijn en hun financiële engagementen niet meer kunnen nakomen. Maar we voorzien overgangsmaatregelen en tijdelijke extra budgetten tot het schooljaar van 2031-2032.'

Hoe helpt dat de jongeren in de internaten vooruit?

'Er zal meer personeel zijn om hen professioneel te ondersteunen. Schipperskinderen hebben andere noden dan jongeren die geplaatst werden door de jeugdhulp, kinderen met ondersteuningsnoden of een beperking. Het internaat zal ondersteuning op maat kunnen bieden. Bij een fusie zullen internen in hun vertrouwde gebouw kunnen blijven. Gefusioneerde onderwijsinternaten hoeven geen vestigingen te sluiten. Voor de jongeren zijn er dus alleen maar voordelen.' ■

FEDERAAL

N-VA VRAAGT HERVORMING MILITAIRE RESERVE

Vandaag zijn er 6.418 mensen in dienst bij de reservisten. Voor Kamerlid en defensie-expert Theo Francken is dat niet genoeg. 'Goed dat steeds meer mensen de opleiding volgen, maar het moet nóg beter. In een onvoorspelbare wereld met toenemende geopolitieke instabiliteit en razendsnelle technologische veranderingen hebben we nood aan een meer flexibele en schaalbare Defensie.'

Reservisten worden tijdelijk ingezet om de operationele slagkracht van Defensie te vergroten waar en wanneer nodig. Maar zij bieden zich dikwijls aan op vrijwillige basis en stoten daarbij regelmatig op verschillende organisatorische hinderenissen. Daardoor kunnen ze niet altijd maximaal ingezet worden. 'Dat is erg jammer, want reservisten hebben een

Theo Francken

grote meerwaarde voor onze samenleving. Denk maar aan de overstromingen in Wallonië, waar honderden militairen de handen uit de mouwen staken,' zegt Theo.

Samenwerkingsverbanden

De N-VA-Kamerfractie diende een resolutie in om de militaire reserve grondig te hervormen en het maatschappelijke potentieel ervan volledig te benutten. 'We pleiten bijvoorbeeld voor grootschalige samenwerkingsverbanden tussen de overheid, Defensie en private actoren. En in een ideale wereld promoten we de opleiding tot reservist ook in onze universiteiten en hogescholen.'

Interesse om reservist te worden?

www.mil.be/nl/werken-bij-defensie/reservisten-bij-defensie/

VLAAMS

COALITIE VOOR EUROPESE BLUE DEAL

Vlaams minister van Omgeving Zuhail Demir wil dat andere Europese lidstaten een voorbeeld nemen aan de Vlaamse Blue Deal in de strijd tegen droogte en waterschaarste. Ze werkt aan een coalitie van lidstaten die een Europese Blue Deal bepleit.

Vlaanderen heeft met de Blue Deal een bijzonder stevig verhaal om waterschaarste systematisch aan te pakken. 'We ontvreden en vergroenen: we maken van Vlaanderen opnieuw een spons. Dat is broodnodig in de strijd tegen de gevolgen

Zuhail Demir

van de klimaatverandering,' zegt Zuhail.

Die uitdaging overschrijdt de landsgrenzen. 'Klimaatadaptatie krijgt op Europees niveau te weinig aandacht. De ideale manier om onze Blue Deal op te schalen is door het initiatief te laten doorsijpelen in zoveel mogelijk lidstaten. Daarom zetten we onze schouders onder meer internationale samenwerking op dat vlak.' Zuhail pleit er binnen België ook voor dat de mogelijke Europese Blue Deal geagendeerd wordt op een volgende Europese Raad Leefmilieu.

A portrait of Cielte van Acher, a woman with short, wavy brown hair, wearing a bright green blazer over a light-colored top. She is smiling slightly and looking towards the camera. The background is a blurred indoor setting, possibly a hallway or office.

**BRUSSELS FRACTIEVOORZITTER
CIELTJE VAN ACHTER**

**'DE OLIFANT IN DE KAMER?
DAT IS EN BLIJFT HET
INSTITUTIONELE KLUWEN'**

Toen Voltaire in 1742 onze hoofdstad aandeed, schreef hij in een brief aan een vriend: 'Le diable, qui dispose de ma vie, m'envoie à Bruxelles.' Het zou zo uit de mond van een ongelukkige werknemer kunnen komen die - met enig gevoel voor overdrijving - betreurt dat zijn kantoor in een van de Brusselse stationsbuurten ligt. Hoe is het zover kunnen komen? LEO vroeg het aan Cielte Van Achter, fractievoorzitter van de N-VA in het Brusselse parlement.

de dienstverlening en (on)partijdigheid doet geen enkele regio het slechter dan onze hoofdstad.'

'Ook wat de begroting betreft, gaat Brussel de komende jaren langer en dieper in het rood dan de andere gewesten en gemeenschappen van het land. Zelfs Wallonië doet beter. Wie twijfelt aan het criminaliteitsprobleem of de sociale malaise in onze hoofdstad hoeft er de statistieken maar op na te slaan. Het aantal steekpartijen neemt jaar na jaar toe. Het aantal daklozen steeg vorig jaar met bijna twintig procent. En zo kan ik nog wel even doorgaan.'

Ik zou als bevoegd politicus onder een steen kruipen.

'Dat doet men ook, maar dan om de problemen te negeren. Geen mooier voorbeeld dan de veiligheidssituatie in de Brusselse stations. Iederéén zag die situatie ontsporen, maar een politieke reactie bleef uit. De vijf bevoegde burgemeesters - van Brussel-Stad, Sint-Joost-ten-Node, Schaarbeek, Sint-Gillis en Anderlecht - hulden zich in stilzwijgen. Minister-president Rudi Vervoort (PS) weigerde zijn coördinerende veiligheidsbevoegdheid op te nemen. Iedereen bevoegd, niemand verantwoordelijk. En dus gebeurde er niets.'

Hoe groot is de verantwoordelijkheid van minister-president Rudi Vervoort?

'Enorm. Je kan je zelfs de vraag stellen: waar is Rudi? Bij de problemen rond het

Zuidstation bleef hij lang onzichtbaar. En vervolgens schoof hij de verantwoordelijkheid van zich af. Hij beschikt nochtans over de bevoegdheden. De olifant in de kamer is en blijft overigens het institutionele kluwen van negentien gemeentes, zes politiezones en een hoofdstedelijk gewest. Maar Rudi Vervoort zal de negentien burgemeesters niets in de weg leggen. Het is zijn politieke verzekering.'

'Op het vlak van corruptie, (on)partijdigheid en kwaliteit van de dienstverlening doet geen enkele regio het slechter dan onze hoofdstad'

Dat uiteindelijk de federale regering moest tussenkomen, is eigenlijk een blamage?

'Misschien daarom dat minister-president Vervoort die hulp met bijzonder weinig enthousiasme onthaalde. Eerst verweet hij de federale regering een te voortvarende communicatie. Vervolgens zag hij zelfs een communautaire agenda in de

C

ielte, ben jij nog blij dat je in Brussel woont?

'Absoluut. Wie Brussel kent, weet dat er fantastische wijken en stadsdelen zijn. Maar ik geef het met pijn in het hart toe: als de gemiddelde Vlaming aan zijn hoofdstad denkt, is dat vaak in negatieve zin. Je zou voor minder. Openlijk druggebruik, dakloosheid, de alomtegenwoordige geur van urine aan de toegangspoorten van de stad. Zowel kleine als zware criminaliteit heeft blijkbaar vrij spel. Budgettair is Brussel een Griekenland aan de Zenne. En ondanks het feit dat er meer politici zijn dan in Parijs en Berlijn samen, besturen ze de stad verschrikkelijk slecht.'

Vanuit de meerderheid klinkt het dat jullie doemdenkers zijn. De N-VA doet aan 'Brusselbashing'.

'Dan moeten de Brusselse bestuurslui eens naar de cijfers kijken. Die zijn kraakhelder. In de European Quality of Government Index (EQI) is Brussel stelselmatig de slechtst scorende regio in heel Noordwest-Europa. Anders gezegd: op het vlak van corruptie, kwaliteit van

federale aanpak van de problemen rond Brussel-Zuid. Het volstaat blijkbaar niet om de eigen verantwoordelijkheid te ontkennen en niets te doen. Ook wanneer anderen te hulp snellen, is het niet goed.'

Jullie blijven op de nagel van een bestuurlijke vereenvoudiging kloppen?

'Vanzelfsprekend. De veiligheidssituatie rond de Brusselse stations toont de nood aan een hervorming van ons hoofdstedelijke gewest. Ook het falende mobiliteits-, netheids- en ruimtelijke-orderingsbeleid wijzen duidelijk in die richting. Helaas, iedere oprechte poging om te spreken over een bestuurlijke eenmaking van onze hoofdstad, wordt

'Ik ben blij dat er nog Vlamingen zijn in Brussel, want de verandering zal van ons moeten komen'

afgedaan als een Vlaams fantasietje. Machtsbehoud in de negentien Brusselse baronieën lijkt belangrijker dan daadkrachtig bestuur.'

Hoe sterk kan de Vlaamse stem doorwegen in dat debat?

'Dat Vlamingen geen gegarandeerde vertegenwoordiging hebben in de Brusselse gemeenteraden en schepencolleges speelt een grote rol. De door

Franstaligen gedomineerde lokale besturen kunnen de Vlaamse stem missen als kiespijn. In dat opzicht is er ook niet veel veranderd sinds die uitspraak van Voltaire. Hij wou daarmee zijn ongenoegen uiten het over het feit dat er zoveel Vlamingen in Brussel woonden. Wel, driehonderd jaar later ben ik blij dat er nog Vlamingen in Brussel zijn. Want de verandering zal van ons moeten komen.' ■

Risico op armoede is nergens zo groot als in Brussel

'Agressie en drugsverslaafden in de Brusselse trein- en metrostations zijn het rechtstreekse gevolg van jarenlang non-beleid en verkeerde keuzes op het vlak van armoede, dakloosheid en tewerkstelling', zegt Brussels parlements lid Gilles Verstraeten.

Dertig jaar van links laissez-fairebeleid in Brussel heeft geleid tot gigantische problemen op het vlak van armoede, dak- en werkloosheid en gezondheid. Het risico op armoede of sociale uitsluiting is in geen enkele Europese hoofdstad zo hoog als in Brussel: het steeg van 35,3 procent in 2021 naar 38,8 procent vorig jaar. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest leeft maar liefst 29,8 procent van de bevolking onder de armoededrempel. In 2022 telde onze hoofdstad

7.134 daklozen, onder wie 1.000 kinderen. Dat is vier keer meer dan in 2008. Een op de drie Brusselaars op actieve leeftijd is niet aan het werk. Meer dan een derde van de jongeren zit zonder job en volgt geen opleiding. Een op de vier kinderen leeft in een gezin waar niemand werkt.

Symptoombestrijding

'We hebben in Brussel twee ministers die bevoegd zijn voor Gezondheid en Bijstand aan personen', zegt Gilles. 'Minister Elke Van den Brandt van Groen blinkt uit in afwezigheid, PS-minister Alain Maron in onkunde. Zijn armoedebestrijdingsplan stelt niets voor. Er is geen visie, er worden steeds meer subsidies gestrooid over een wirwar van kleine verenigingen die aan symptoombestrijding doen. Ondanks de ondertussen enorme middelen die ze

in versplinterd sociaal beleid pompen, barst het systeem compleet uit zijn voegen.'

Gilles Verstraeten

Menselijke miserie

Het Brusselse beleid veroordeelt een groot deel van de bevolking tot permanente overheidsafhankelijkheid. 'Heel veel mensen balanceren op de rand van de afgrond, en steeds meer vallen in het ravijn. Alle terreinwerkers trekken aan de alarmbel. De enorme menselijke miserie wordt overal tastbaar, niet alleen in de stations. Steeds meer delen van de stad worden onleefbaar. Het is hoog tijd dat we in Brussel de negatieve spiraal doorbreken en kiezen voor een kordate en verantwoordelijke aanpak.'

N-VA lanceert actieplan om criminaliteit aan te pakken in en rond treinstations

'Het veiligheidsbeleid voor de Brusselse stations is versnipperd. Het is aan Brussels minister-president Vervoort om maatregelen te nemen. Maar hij kijkt weg en schuift de hete aardappel door', zegt Brussels parlements lid Mathias Vanden Borre, die een stationsplan lanceerde.

Mathias Vanden Borre

In zijn stationsplan vraagt Mathias onder meer een gewestelijk alcoholverbod in de stationsbuurten. Het Gewest moet een verbod opleggen op samscholingen, bedelen, straatprostitutie, kraakpanden en tentenkampen aan de stations. 'Die maatregelen zijn op korte termijn nodig om orde te scheppen in de situatie. Want de zones rond het Zuid- en het Noordstation zijn onleefbaar.'

Beleidschok

Daarnaast vindt de N-VA dat de gedoogzone voor drugs vlakbij het Zuidstation stopgezet moet worden. Het Brusselse parket moet dringend versterkt worden zodat een lik-op-stukbeleid en snelrecht voor bijvoorbeeld gauwdieven en dealers in de stationsbuurten weer mogelijk worden. Vandaag worden jaarlijks zo'n 7.000 misdrijven geseponeerd. 'Enkel met een beleidschok kunnen we voorkomen dat onze Brusselse internationale treinstations verder evolueren naar een no-gozone', zegt Gilles.

Agressie tegen NMBS-personeel daadkrachtig aanpakken

Niet alleen in en rond de stations in Brussel en elders, maar ook op het spoor zelf moet het veiliger worden. In 2022 waren er maar liefst 1.856 gemelde agressiegevallen tegen NMBS-personeel. Dat zijn er meer dan vijf per dag. Kamerlid Tomas Roggeman volgt het dossier op in de Kamer en diende een voorstel van resolutie in.

Tomas Roggeman

'Slagen en verwondingen, bedreigingen en beledigingen aan het adres van NMBS-medewerkers zijn dagelijkse kost. Het wordt hoog tijd dat personeel én reizigers de veiligheid krijgen die ze verdienen', zegt Tomas.

Securail

In zijn resolutie vraagt hij onder meer duidelijke bevoegdheden voor veiligheidsdienst Securail, de interne beveiligingsdienst van de NMBS die naast de Spoorwegpolitie zorgt voor de veiligheid aan boord van treinen en in stations. De communicatie tussen Securail en de Spoorwegpolitie moet ook efficiënter.

Daarnaast pleit Tomas voor extra veiligheidsagenten op treinen en in stations die weerspannige personen kunnen boeien in afwachting van de komst van de politie. Om discussies achteraf te vermijden en omwille van het afschrikkende effect vraagt de N-VA ook dat Securail-agenten bodycams krijgen.

De favoriete apps van Mieke Claes

'Iedereen bezondigt zich er wel eens aan: symptomen intikken op dokter Google om dan de meest dramatische zoekresultaten te krijgen. Daarom raad ik iedereen aan om de app Zoek Gezond te installeren op zijn of haar smartphone. Dat is een platform waar je op elke gezondheidsvraag een passend antwoord krijgt dat wél goedgekeurd werd door iemand met kennis van zaken.'

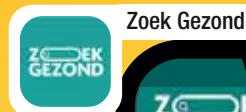
'Zelf ben ik opgeleid in de diëtetiek. Ik erger me aan alle onwaarheden en trends die circuleren over afvallen. Er is meestal niets mis mee om gewicht te willen verliezen, maar correcte informatie en een professionele begeleiding zijn daarbij erg belangrijk. Terwijl je met enkele kliks helaas al snel terecht komt bij crashdiëten en wondermiddeltjes die vaak niet wetenschappelijk onderbouwd zijn.

Ik maak er in de commissie Gezondheid een punt van om mensen correct te informeren over de meest duurzame aanpak om gezond te blijven: genoeg beweging en evenwichtige voeding, ieder op zijn eigen manier.'

Mieke Claes (38) is geboren en getogen in Sint-Truiden en mama van twee kindjes. Ze volgde een bachelor in de voedings- en dieetkunde en werkte als zelfstandig diëtiste en diensthoofd voeding in het Sint-Trudoziekenhuis. In 2012 werd ze verkozen als provincie- en gemeenteraadslid. Vorig jaar werd ze ook schepen in haar thuisstad. In 2018 kwam ze terecht in de Kamer als opvolger van Joy Donné.

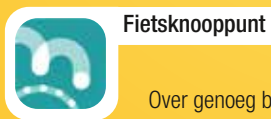

✉ mieke.claes@n-va.be
📘 [fb.com/mie.claes](https://www.facebook.com/mie.claes) 📧 [@MiekeClaes](https://twitter.com/MiekeClaes)
🌐 www.miekeclaes.be 📱 [@mieclaes](https://www.instagram.com/mieclaes)

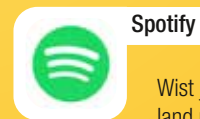
Too good to go

Mijn vriend en ik baten sinds een jaar een bakkerij uit en zien onze broden en patisserie 's avonds niet graag in de vuilnisbak verdwijnen. Daarom zijn we te vinden op *Too good to go*, een app waar restaurants en winkels overtuigd lekkers aanbieden tegen een klein prijsje. Een aanrader voor ondernemers én klanten.

Fietsknooppunt

Over genoeg beweging gesproken: hoe ouder ik word, hoe meer ik geniet van de mooie natuur. Met de app *Fietsknooppunt* stel ik tochtjes samen die mij en mijn gezin naar alle verborgen parels in Vlaanderen leiden. De extra beweging is mooi meegenomen.

Spotify

Wist je dat we in dit land massaal luisteren naar podcasts over gezondheid? Vooral over slapen, meditatie en zelfhulphema's. *Spotify* geeft mij veel inspiratie over het gezondheidsbeleid van de toekomst. Daarnaast luister ik naar Nick Cave, The Slow Show of The Beach Boys. Want wat is het leven zonder een streepje muziek?

HET DENTERGEM VAN KOENRAAD DEGROOTE

Als je vanuit Deinze via de Olsensesteenweg de Leie oversteekt, verlaat je Oost-Vlaanderen en kom je al snel terecht in het lieflijke West-Vlaamse Dentergem, te midden van de fruitbomen. Het is slechts schijn, maar de tijd lijkt er weinig vat te hebben op de dagelijkse dingen des levens. Geen warenhuisketens, maar een lokale superette. Geen fastfoodtenten, maar een tot eethuis gepromoveerde frituur, waar iedereen elkaar kent. Elke dag loop je wel ergens de pastoor tegen het lijf. En zeker de burgemeester. Dat is al 35 jaar Koenraad Degroote. Als het de kiezer belieft, dan blijft dat nog enkele jaren zo.

Een magische formule hoeft je niet te zoeken achter het 35-jarige succes van Koenraad: het is een effectieve combinatie van hard werken, gezond verstand, aanspreekbaarheid en nabijheid. 'En de mensen moeten je ook gewoon willen', zegt Koenraad. 'Je mag dan nog elke dag trakteren op café, je moet ook je dossiers opgelost krijgen. En je mag dan nog de slimste van de hoop zijn, je moet ook tussen de mensen komen. Ik kan die zaken wonderwel combineren.'

Scenario voor televisiereeks

Het Dentergemse politieke landschap zou ook het decor kunnen zijn voor een typisch Vlaamse televisiereeks. Al decennialang strijden twee 'clans' voor het leiderschap in de gemeenteraad. Nationale partijen vind je er niet. 'Dat is een beetje inherent aan de streek, zelfs nog voor de fusie', aldus Koenraad. Met dien verstande dat zijn 'clan' – Eendracht – al 35 jaar het pleit wint. Overtuigend, overigens. In 1994 liep de teller op tot een vooroorlogse 80 procent. Bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen was dat een 'bescheiden' 59 procent.

Dat neigt naar een alleenheerschappij, maar de oppositie krijgt in de Dentergemse gemeenteraad een voet tussen de deur, benadrukt Koenraad. 'Commissies, dat kennen we hier niet. Maar we stellen voor bepaalde dossiers wel werkgroepen samen en daarin kan de oppositie een actieve rol spelen. Ze wordt niet weggelachen. Onze →

**'Na 35 jaar
moet ik geen
slogan meer
bedenken'**

HET DENTERGEM VAN KOENRAAD DEGROOTE

- studeerde rechten in Gent
- advocaat bij de balie van Kortrijk
- gemeenteraadslid sinds 1983, burgemeester sinds 1988
- federaal volksvertegenwoordiger van 2010 tot 2019
- voorzitter heemkundige kring
- echtgenoot van Ann, vader van Charlotte en Marie Laure, opa van Arthur

gemeenteraden eindigen overigens altijd met een varia-ronde. Iedereen mag alle vragen stellen. We zijn absoluut transparant. Al zal het voor de oppositie nooit genoeg zijn, natuurlijk.'

Geen kleurenverhaal

'We hebben hier al 35 jaar wat Bart De Wever nationaal wil bereiken: een grote centrumrechtse beweging waarbij in principe iedereen welkom is. Natuurlijk weten de mensen dat ik een N-VA-stempel heb, zeker toen ik ook Kamerlid was. Maar hier in Dentergem probeer ik toch een overkoepelend imago te behouden. Dat werkt, dus waarom zou ik dat veranderen? Als ik exclusief als N-VA'er zou opkomen, verlies ik wellicht een pak mensen op de lijst. Die zijn me niet slecht-gezind, maar willen niet betrokken worden in een kleurenverhaal. De mensen hier laten zich niet graag iets opdringen en dat respecteer ik.'

Na 35 jaar kan je als politicus een erfenis achterlaten. Het Dentergem van weleer zat wat vastgeroest en er was werk aan de winkel. 'Een containerpark, dat kenden ze hier niet. Ook het wegennet was totaal onaangepast aan de moderne tijden. We hebben het onderwijs uitgebouwd, met de unieke prestatie om van het vrije net een gemeentelijk net te maken. Straks komt Ben Weyts hier een school voor buitengewoon onderwijs openen. We kochten provinciaal domein de Baliekouter aan en maakten er een toeristische trekpleister van. We introduceerden zelfs watersporttoerisme op de Mandel (*zijrivier van de Leie, red.*). Iedereen verklaarde ons gek, maar het is een succesformule.'

'Je kan wel projecten starten, maar er is nooit een resultaatverbintenis. Daarvoor zijn we alsmear vaker afhankelijk van externe factoren zoals vergunningen, subsidies en regels. Iets moeten bekomen, dat kan je niet poneren. Maar de mensen mogen ook niet te snel oordelen. Als een project goed wordt afgerond, ben je een goeie. Als het niet lukt, ben je een slechte. Zo werkt het niet. Ik wil op niets afgerekend worden; het is het globale beleid dat telt.'

Altijd een derde nieuwe mensen

Toch wil Koenraad in elke bestuursperiode een stukje vernieuwing steken. 'Daarvan heb ik altijd een punt gemaakt. Ik vind dat ook mijn plicht. Je mag niet op je lauweren rusten, ook niet na 35 jaar', zegt de burgemeester. Dat geldt evenzeer voor de kieslijsten. 'Nieuwe mensen aantrekken blijft elke keer een uitdaging, maar we proberen toch bij elke verkiezing zowat een derde van de lijst te vullen met nieuwe gezichten. Het is een cyclus die zich elke keer herhaalt. Dat is ook gezond.'

Dus gaat Koenraad volgend jaar voor zijn zevende legislatuur als burgemeester? 'Ik ben beschikbaar, zoals ze dat zeggen. In de groep gaat men akkoord, maar je moet altijd afwachten wat de kiezer zegt. Afhankelijk van de stem van de kiezer zal ik met de groep overleggen wat mijn toekomst is. Zo heb ik het altijd

'Er is geen magische formule: gewoon hard werken, gezond verstand, aanspreekbaarheid en nabijheid'

De fruitstreek rond Dentergem wordt wel eens het Haspengouw van West-Vlaanderen genoemd.

'In Dentergem hebben we al 35 jaar wat Bart De Wever nationaal wil bereiken: een grote centrumrechtse beweging.'

gedaan. Ik heb er nog de volle goesting voor, maar het zijn de mensen die beslissen. Dat is een correcte houding, vind ik. Ik klamp me niet vast. Ik doe het nog graag en zou het wel verder willen doen, maar je weet het nooit, hé.'

Dat die kiezer wel eens anders stemt dan gehoopt, ervaren Koenraad in 2019, toen hij een gooi deed naar een derde termijn als federaal Kamerlid. Hij haalde het net niet en moest na twee ambtstermijnen afscheid nemen van de nationale politiek. Met een gezonde dosis tegenzin. 'Ik heb dat graag gedaan en durf te stellen dat ik toch een zekere bijdrage kon leveren in dossiers rond politie en justitie. Het was zeer leerrijk en nuttig en ik had er zeker graag nog een termijn willen bijdoen, maar zo gaat dat nu eenmaal.'

Evenveel ambitie als toen

De focus op Dentergem dus, maar met evenveel ambitie als 35 jaar geleden. 'Ik word het niet beu. Het is ook een heel boeiend en verrijkend ambt. Je komt in aanraking met alle lagen van de bevolking. Dat geeft energie.' En zo maakt Koenraad zich op voor een nieuwe campagne. Al is dat op zich relatief, na zoveel jaren.

'Mijn dagelijkse beschikbaarheid is een campagne op zich. Ik zit bijna elke dag in het gemeentehuis of in het Sociaal Huis. Ik neem mijn dossiers ter harte. Ik verzorg de jubilea en huwelijken goed, op mijn gekende humoristische manier. Zo doe ik het al 35 jaar. Een slogan moet ik niet meer bedenken. Als ik tegen de mensen zeg: laat me iets weten als er iets is, antwoorden ze doorgaans: ja, dat weten we.'

Vroeger noemden ze dat zonder schroom dienstbetoon, maar de tijden en de zeden zijn ook in Dentergem veranderd. 'Het klassieke dienstbetoon bestaat niet meer. Alles moet netjes en transparant geregeld worden. Ik sta de mensen altijd te woord, maar zal nooit iets beloven dat ik niet kan waarmaken. Want de mensen horen vaak alleen wat ze willen horen. Je zegt 'ja, maar', en ze horen alleen de 'ja', niet de 'maar'. ■

De baan op met de lokale afdeling

Heel wat lokale afdelingen gaan op ronde langs de dorpskernen van de gemeente om er een dik jaar voor de gemeenteraadsverkiezingen de vinger aan de pols te houden.

N-VA Meise renoveerde een oude caravan tot een echte Cavavan. Bezoekers krijgen er een lekker glaasje cava (of iets anders) aangeboden.

Ook in Aalter gaat het afdelingsbestuur naar de bewoners toe met een caravan. En in Lint bestickerden ze een echt campagnebusje.

De lustige nonnetjes

Een groepje mandatarissen en bestuursleden van de N-VA stapte mee in de historische stoet ter gelegenheid van de 800 jaar Sleidinge.

N-VA Blankenberge veegt strandpad schoon voor mindervaliden

Blankenberge lokt in de zomer veel toeristen richte hen heel wat mensen met een fysieke beperking. De doorgang van vzw 4 Example zorgt ervoor dat ook gebruikers kunnen genieten van het strand.

‘Tijdens onze luistercampagne ontvingen we signaal dat het strand niet meer toegankelijk was door opgewaaid zand’, zegt fractievoorzitter Dennis Monte. ‘Om onze toeristen

mogelijk te kunnen genieten van het strand, besliste onze oppositie om het strand prompt om zelf de handen te nemen. Door eigen initiatief van de stad en het stadsbestuur ook opgenomen in het onderhoudsplan, wordt het strand tenminste in het voorjaar standaard op te nemen in de onderhoudsplanning van de stad, zeker op het vlak van de dragers we hoog in de lucht.

Jongerenafdelingen N-VA Dessel en N-VA Mol-Balen zamelen schoolspullen in

Twee Jong N-VA-afdelingen in de Kempen sloegen de handen in elkaar om schoolmateriaal in te zamelen voor de vzw Mens in Nood (M.I.N.). Die organisatie zet zich in voor mensen in (kans)armoede in de regio.

‘Met onze actie willen we kansarme kinderen helpen om het nieuwe schooljaar op een goede manier te starten’, zegt voorzitter Bert Van Groenendael van Jong N-VA Mol-Balen. ‘De actie was een groot succes.

Ze kreeg meteen steun van de scholen. Dankzij giften van ouders en leerlingen konden er bijna 30 volle dozen met schoolspullen afgegeven worden.’

N-VA Evergem
van

1000 kilometer

N-VA-gemeenteraadslid Jens Stoffelen uit Wuustwezel reed samen met enkele vrienden duizend kilometer in een week tijd. Ze startten in Vlaanderen en doorkruisten Frankrijk, Duitsland, Luxemburg en Nederland.

Jens en zijn vrienden deden die stunt ten voordele van De Oever in Gooreind, een voorziening voor mensen met een beperking die werkgelegenheid, uitstappen en activiteiten aanbiedt. Het ingezamelde bedrag wordt gebruikt om een nieuwe snoezelruimte in te richten.

on

ing kust. Onder
De verharde
k rolstoel-

alen dat het pad
zegt N-VA-
en zo goed
ontvangen,
tie-afdeling
porstels ter hand
enhandig het pad
lden we het
oproepen om het
et hoogseizoen
nen in de
g. Een inclusieve
ak van mobiliteit,
net vaandel.'

Gulden Spoor 2023 voor Simonne Vanoppen

Gewezen N-VA-gemeenteraadslid Simonne Vanoppen uit Heusden-Zolder is al meer dan 30 jaar een van de gangmakers van de Gulden Sporenfeesten in Limburg. Daarom reikten de verenigingen Vlaanderen-Europa en Vlaanderen Feest op 11 juli een Gulden Spoor uit aan de gedreven Limburgse.

De Gulden Spoor voor maatschappelijke uitstraling is een onderscheiding voor wie op duurzame wijze en vanuit een positieve betrokkenheid een spoor trekt in het Vlaamse maatschappelijke leven. Met haar huldiging treedt Simonne in de voetsporen van Will Tura, Chris Lomme en de Limburgers Robert Vanderycken, Jef Gabriëls en Louis Verbeeck.

Antwerp Pride

De N-VA nam samen met Jong N-VA opnieuw deel aan de Antwerp Pride Parade in augustus. 'Het is onaanvaardbaar dat mensen die deel uitmaken van de regenbooggemeenschap nog vaak moeten vechten tegen onbegrip en afwijzing, tegen pesterijen of regelrecht geweld', zegt Antwerps schepen en Vlaams Parlementslid Annick De Ridder.

NEUTRALITEITS- VERPLICHTING BIJ VLAAMSE OVERHEID BLIJFT DODE LETTER

Het staat met zoveel woorden in het Vlaamse regeerakkoord: de neutraliteit van de dienstverlening staat voorop bij de Vlaamse overheid. Toch hanteren de Vlaamse overheidsadministraties nog altijd hun eigen regels. Vlaams Parlementslid Nadia Sminate legde Vlaams minister van Binnenlands Bestuur Bart Somers (Open Vld) daarover al meermaals het vuur aan de schenen.

Vandaag blijft de situatie onduidelijk. Een algemeen geldende regel is er nog altijd niet. Elke leidinggevende van elke Vlaamse overheidsdienst mag zelf beslissen of er in zijn of haar departement uiterlijke tekenen van een persoonlijke overtuiging gedragen mogen worden. En er zijn maar twee Vlaamse agentschappen waar ook effectief een regeling bestaat.

‘Dat is niet alleen discriminerend voor de werknemer zelf, die niet in elk agentschap gelijk behandeld wordt, maar ook voor de klant die in het ene geval een neutrale ambtenaar te zien krijgt en in het andere geval niet’, zegt Nadia.

Uiterlijke tekenen

Het regeerakkoord is nochtans heel duidelijk. ‘Bij de Vlaamse overheid moeten mensen met verschillende visies kunnen werken. Maar de uiterlijke tekenen van een persoonlijke overtuiging mogen niet getoond worden. Dergelijke symbolen – of ze nu van levensbeschouwelijke, religieuze, politieke of andere overtuigingen zijn – mogen niet gedragen worden bij rechtstreeks contact met de klant.’

Minister van Binnenlands Bestuur Bart Somers lijkt er maar niet in te slagen die neutraliteitsverplichting om te zetten in de praktijk. Dat blijkt uit verschillende vragen die Nadia zowel in de commissie als in de plenaire vergadering stelde aan de minister.

‘Er bestaat vandaag geen enkele entiteits-specifieke neutraliteitsverplichting,’ zegt Nadia, ‘laat staan dat de minister de naleving en concrete toepassingen ervan opvolgt. Ondanks ons herhaaldelijke aandringen blijft de neutraliteitsverplichting dode letter.’

In het onderwijs

De Vlaamse overheid moet bij uitstek een neutrale en toegankelijke overheid zijn waar dienstverlening vooropstaat. Ook in het provinciale en gemeenschapsonderwijs moet die neutraliteit, zowel bij schoolpersoneel, leerkrachten als leerlingen, altijd en overal gewaarborgd blijven.

‘De linkse partijen in het halfroond werpen maar al te graag ballonnetjes op om de strijd tegen het lerarentekort aan te pakken door bijvoorbeeld hoofddoeken toe te laten in het gemeenschapsonderwijs. Maar laat ons absoluut duidelijk zijn: wie meer belang hecht aan een religieuze overtuiging dan aan de passie om kinderen iets bij te leren en les te geven, heeft geen plaats voor de klas. De school kan nooit het verlengstuk van de woonkamer zijn. Ze is de voorkamer van de res publica.’

Nadia Sminate zal de minister, ook in het laatste werkjaar van de legislatuur, op zijn verpletterende verantwoordelijkheid blijven wijzen. ■

VLAAMS

TE WEINIG TOLKEN VOOR DOVEN EN SLECHTHORENDEN

Tine van der Vloet

Vlaanderen heeft een nijpend tekort aan tolken Vlaamse Gebarentaal. Ondanks de gesubsidieerde tolkuren blijft de beschikbaarheid van tolken alarmerend laag. Vlaams Parlements lid Tine van der Vloet trekt aan de alarmbel. 'Het tekort belemmert doven en slechthorenden in hun dagelijkse leven en hun toegang tot essentiële diensten.'

Tolken Vlaamse Gebarentaal spelen een cruciale rol in onder meer medische, juridische en sociale situaties. Het gebrek aan tolken leidt bijvoorbeeld vaak tot het annuleren van afspraken. 'Het voornaamste

probleem is de verloning van de tolken', zegt Tine. 'Slechts 44 van de 196 gekende tolken werkt voltijds, terwijl meer dan 2.120 personen recht hebben op tolkuren.'

'De Vlaamse Regering neemt intussen wel stappen om de vergoedingen te verhogen, en dat is een goede zaak. Ik vraag ook een actieve promotie van de opleiding, zodat we meer mensen kunnen motiveren voor een carrière als tolk. Daarnaast moeten we bekijken hoe we tolken kunnen stimuleren om voltijds aan de slag te gaan.'

VLAAMS

ONGEBREIDELDE ARBEIDSMIGRATIE IS NIET DE OPLOSSING

Maaïke De Vreese

Voka West-Vlaanderen wil arbeidskrachten uit India en Mexico naar Vlaanderen halen via 'talentmissies'. Vlaams volksvertegenwoordiger Maaïke De Vreese is een koele minnaar van het initiatief.

'Ongebreidelde arbeidsmigratie is niet de oplossing', zegt Maaïke. 'We kunnen niet overal in de wereld zomaar mensen wegplukken en die neerzetten in onze bedrijven. De samenlevingsproblemen die we nu ondervinden, zijn niet alleen het gevolg van migratie van de jongste decennia, maar ook van de eerste arbeidsmigratie in de jaren 50 en 60. Arbeidsmigratie gaat hand in hand met volgmigratie en alle uitdagingen

die daarmee gepaard gaan. We mogen de fouten uit het verleden niet herhalen.'

Activering

Volgens Maaïke hebben we een nieuw, duidelijk arbeidsmigratiemodel nodig met focus op hooggeschoold toptalent. Voor andere arbeidskrachten moeten we eerst in eigen regio, over de taalgrens en in de EU werven vooraleer we naar het verre buitenland kijken. 'Ik begrijp de noodkreet van de werkgevers, maar ze zouden beter aankloppen bij federaal minister van Werk Dermagne (PS) voor activerende arbeidsmarkthervormingen.'

VLAAMS

HET SCHOOLJAAR VAN HET NEDERLANDS

Ben Weyts

2023-2024 wordt het Schooljaar van het Nederlands. Minister van Onderwijs Ben Weyts pakt uit met een resem nieuwe maatregelen. 'Nederlands is dé sleutel die alle kinderen nodig hebben', zegt Ben.

Er komen extra middelen, onder meer voor scholen die veel leerlingen hebben met een andere thuistaal en voor een verbeterde Taalscreening. Daarnaast wordt het beleid aangescherpt: Nederlands is niet alleen in de klas de enige voertaal, maar ook op de speelplaats, tijdens oudercontacten en buitenschoolse activiteiten. Voor het eerst komen er te bereiken minimumdoelen voor Nederlands in de kleuterklas. En in de lagere school zal minstens de helft van alle lestijd in het teken staan van Nederlands en wiskunde.

'Nederlands is dé sleutel die alle kinderen en jongeren nodig hebben om toegang te krijgen tot schoolse kennis en tot onze samenleving. Het is ook de sleutel om onze onderwijskwaliteit weer op te krikken. Als we inzetten op Nederlands, zetten we in op meer kansen en meer kwaliteit.'

OP NAAR MEER VERSCHIEDENHEID IN EENHEID?

Van de oorspronkelijke vier officiële talen is de EU na de verschillende uitbreidingsrondes gegroeid naar vierentwintig officiële talen. Respect voor taaldiversiteit is een van de basisprincipes van de Unie. Zo moet elke burger zich tot de instellingen kunnen wenden in een van de officiële talen en ook antwoord krijgen in die taal. Die taaldiversiteit heeft niet geleid tot een toren van Babylon, integendeel. Dankzij technologische vooruitgang en automatisering is het aantal vertalers bij de Europese Commissie het afgelopen decennium met zeventien procent gedaald, terwijl het aantal vertaalde documenten met bijna een derde toenam. Verdere doorbraken in artificiële intelligentie doen sommigen hopen op een nog efficiëntere vertaaldynamiek. Een opportuniteit om een of enkele van de zestig regionale en minderheidstalen in de Unie bijkomend te erkennen?

Welke positie voor regionale talen in Spanje?

Dat is alleszins waarop Spaans kandidaat-premier Sanchez hoopt. De onbesliste uitkomst van de Spaanse verkiezingen verschaft enkele regionalistische partijen een hefboom om meer respect te vragen voor de regionale talen, waaronder het Catalaans, Baskisch en Galicisch. Voor de erkenning van die talen is er al een hele weg afgelegd. In een poging de regionale identiteit te onderdrukken, trachtte het regime van Franco het Catalaans uit te gommen. Noch in scholen, noch in boeken, tijdschriften of administratieve documenten was het Catalaans toegelaten. Ondertussen zijn het Catalaans, Baskisch en Galicisch erkend als co-officiële talen. In de regio's waar ze gesproken worden, zijn ze evenwaardig aan het Spaans. De regionalistische partijen hebben in die optiek al successen geboekt. Maar ze willen meer en bevinden zich nu in een unieke positie.

Naar Europese erkenning?

Om een meerderheid op de been te brengen, heeft Sanchez de steun nodig van regionalistische partijen, waaronder de Junts per Catalunya. Partijleider Puigdemont neemt de handschoen met succes op. Onder zijn impuls kunnen Spaanse parlementsleden vanaf nu gebruikmaken van het Catalaans, Baskisch en Galicisch in het parlement, iets wat voorheen niet kon. Daarenboven wordt op vraag van Spanje deze maand gedebatteerd over de mogelijkheid om die talen toe te voegen aan de lijst met officiële talen in de EU. Het is daarbij uitkijken naar de positie van andere lidstaten die hun eigen regionale talen al dan niet op de kaart willen zetten. Spanje trapt de discussie af als huidige EU-voorzitter. Vanaf 1 januari neemt België de fakkel over. ■

De weg van Matthias Diependaele

1979

Sint-Niklaas

Matthias wordt op 7 augustus 1979 geboren in Sint-Niklaas. Als tweede zoon leert hij zijn mannetje staan tussen oudere broer Brecht en oudere zus Anneleen. Niet veel later krijgt hij er nog een broertje bij, Wouter.

1985

Moezel

Iedere zomer trekt het gezin eropuit, meestal naar Duitsland of Oostenrijk. Matthias erft van zijn ouders de liefde voor kamperen en wandelen in de natuur. Iets wat hij vandaag nog altijd graag doet in 'zijn' Vlaamse Ardennen.

1991

Plechtige communie

Matthias groeit op in de prachtige omgeving rond Zottegem. Na zijn middelbaar trekt hij naar Leuven, waar hij zijn diploma behaalt als licentiaat (nu: master) in de rechten.

2013

Parlementslid

Op 29-jarige leeftijd wordt Matthias verkozen tot een van de jongste volksvertegenwoordigers in het Vlaams Parlement. In 2013 neemt hij de fakkel over van fractievoorzitter Kris Van Dijck. Op 1 oktober 2019 treedt de N-VA toe tot de Vlaamse Regering. De partijraad duidt Matthias aan als Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed.

2023

Vlaamse Ardennen

Matthias houdt van 'zijn' Vlaamse Ardennen. Op de foto ziet u hem op de avondmarkt in Munkzwalm met zijn vader. Die zet zich nog elke dag in als vrijwilliger voor onze partij.

In deze rubriek laten we een extern expert aan het woord. Hij of zij is niet partijpolitiek gebonden en verwoordt niet noodzakelijk het standpunt van de N-VA.

Karine Meliksetyan geeft naschoolse ondersteuning met vzw Mariam

‘DE TAAL VAN DE MAATSCHAPPIJ MOET DE DENKTAAL ZIJN VAN EEN KIND’

Karine Meliksetyan won begin september de Ebbenhouten Spoor, de prijs die de N-VA uitreikt aan een nieuwe Vlaming die een bijzondere bijdrage levert aan onze samenleving en van integratie een succesverhaal maakte. Met haar vzw Mariam geeft Karine bijles aan kinderen uit allochtone en kansarme gezinnen om de taal- en leerachterstand weg te werken.

‘In mijn organisatie mogen kinderen vanaf het moment dat ze de poort binnenkomen, geen andere taal spreken dan het Nederlands’

U

bent van Armeense origine. Hoe bent u in Vlaanderen terechtgekomen?

‘In juni 1996 kwam ik als freelance journaliste naar België om te onderzoeken wat de sociale aantrekkelijkheid van Europa was, toen veel mensen na de opening van het IJzeren Gordijn naar Europa waren vertrokken. Ik heb er mijn toekomstige echtgenoot ontmoet, die mij later naar Armenië volgde. We zijn in Armenië getrouwd om daar ons leven verder op te bouwen, maar door klimaatadaptatieproblemen kon hij niet in Armenië blijven. Daarom zijn we verhuisd naar België, waar ik mijn journalistieke carrière voortzette bij de Armeense media. In 1999, toen ik het Nederlands al beheerste, ben ik begonnen te werken als gerechtelijk, medisch en sociaal tolk.’

Met de vzw Mariam biedt u naschoolse ondersteuning voor kinderen uit allochtone en kansarme gezinnen. Waarom heeft u dat initiatief opgestart?

‘Als sociaal tolk werd ik opgeroepen door scholen om ouders te ondersteunen. De kinderen spraken geen Nederlands, hun ouders konden hen niet helpen, en de leerkrachten stonden machteloos. Daardoor liepen de kinderen gefrustreerd rond en wilden ze niet naar school gaan, wat leidde tot spijbelen. Ze zochten gelijkgestemden die hen begrepen en accepteerden. Die kinderen misten een positief zelfbeeld, en de criminele wereld stond klaar om hen met open armen te ontvangen. Die situatie vormde een bedreiging, zowel voor de kinderen als voor de samenleving als geheel. Daarom heb ik

Mariam vzw opgericht, met als doel om die kwetsbare kinderen bij te staan.’

Ziet u tastbare resultaten van uw initiatief?

‘We zien ongelooflijke resultaten. De meeste kinderen die naar het buitengewone onderwijs doorverwezen werden, halen binnen maximaal zes maanden begeleiding het klas-gemiddelde. Na een jaar begeleiding scoren ze zelfs meer dan 80 procent.’

Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts zet sterk in op het gebruik van het Nederlands, ook op de speelplaats. Een goed initiatief?

‘In mijn organisatie mogen kinderen vanaf het moment dat ze de poort binnenkomen, geen andere taal spreken

dan het Nederlands. De denktaal vormt het kind, en onbewust speelt ze een belangrijke rol in de vorming van de identiteit van de maatschappij.’

Niet alleen vanuit bepaalde politieke hoek blijft men het gebruik van de thuistaal toelaten en zelfs stimuleren. Ook bepaalde leerkrachten verdedigen het principe.

‘Mijn ervaring zegt iets anders. Anderstalige ouders vragen mij om hulp om het taalniveau van hun kinderen te verbeteren. Wanneer een kind zijn vorming en onderwijs in zijn thuistaal ontvangt, zal het zich vaak beperken tot de eigen gemeenschap om goed te kunnen functioneren. Buiten die gemeenschap kunnen ze zich dan taalkundig en emotioneel niet adequaat uitdrukken. Dat kan leiden tot vervreemding van onze maatschappij op het gebied van levensstijl, attitude, tradities en vooral het sociale leven. Binnen de maatschappij voelen ze zich

door hun ‘niet kunnen’ een tweederangsburger. Dat veroorzaakt gevoelens van agressie en verminderd vertrouwen in onze samenleving. De denk- en onderwijstaal van een kind moet de taal van de maatschappij zijn. Punt. Daarover kan geen discussie zijn.’

Volgens tegenstanders zou het verbieden van de thuistaal de identiteit van de kinderen onderdrukken. Wat vindt u daarvan?

‘Niets of niemand kan de identiteit van iemand onder druk zetten. Die zit in ons DNA, daarmee ademen we, ontwikkelen we. Hoe kan het leren van een andere taal je identiteit onderdrukken? Dat is toch gewoon niet logisch? Voor anderstalige kinderen betekent het aanleren van het Nederlands ook het verkennen van een nieuwe taal, cultuur en tradities. Op die manier kunnen ze hun verworven kennis toepassen in onze diverse wereld en iets creëren waarop ze trots kunnen zijn.’

U krijgt niet veel medewerking van het Gentse stadsbestuur. Is dat ondertussen verbeterd?

‘Helaas is dat niet verbeterd. Twee keer zijn de kinderen en ikzelf met mijn spullen uit het gebouw gezet tijdens de begeleidingsmomenten. Na een lange zoektocht heb ik uiteindelijk een lokaal gehuurd van de parochie, waar ik mag werken zolang ik wil. Ik ben hen daarvoor zeer dankbaar.’ ■

Geflitst

België telde in februari 156.897 leefloners, waarvan 75 procent in Wallonië of Brussel woont. Het resultaat van decennialang links beleid: met veertig procent van de bevolking leveren de Franstaligen drie vierde van de leefloners.

Deze legislatuur stegen de werkloosheidsuitkeringen met zeven procent en de leeflonen met twaalf procent. Werkende mensen krijgen in ruil ... niets. De Franstalige linkse partijen willen geen arbeidsmarkthervormingen. ‘België blijft het verhaal van de krekel en de mier’, aldus Bart De Wever.

Minister-president Jan Jambon trok naar Namen voor een overleg met zijn Waalse evenknie Elio Di Rupo. Het gespreksonderwerp: de krapte op de Vlaamse arbeidsmarkt. Vorig jaar stuurde de VDAB 117.000 jobaanbiedingen naar haar Waalse tegenhanger Forem. Er volgden nauwelijks sollicitaties.

Rijpen intussen de geesten aan de andere kant van de taalgrens? ‘Ik heb geen bezwaar tegen een grote institutionele hervorming die de Vlamingen de autonomie zou geven die ze eisen. Die hervorming zou de aanzet kunnen zijn van een sterk economisch herstel van Brussel en Wallonië’, aldus PS-Kamerlid Malik Ben Achour in L’Echo.

**'PLOTS BELDE ENE
BART DE WEVER: OF
IK DE OOST-VLAAMSE
KAMERLIJST WILDE
VERSTERKEN'**

KAREL UYTTERSROT IS HET BEWIJS DAT VLAAMS-NATIONALISME EN ONDERNEMEN HAND IN HAND GAAN

Karel Uyttersrot was federaal parlementslid van 2010 tot 2014. Dat is in een mensenleven eerder een korte passage, maar in het geval van stamboom-flamingant Karel vooral een welverdiende kers op de taart. In zijn rijkgevulde carrière als motor van het Oost-Vlaamse ondernemingsleven en bezieler van Voka bewees hij dat Vlaams-nationalisme en ondernemen hand in hand gaan.

Dat stamboomflamingantisme is niet overdreven. 'De wortels van onze overtuiging gaan terug tot het daensisme. Een van onze voorzaten was zelfs lijfwacht van Daens. Want als die in de streek kwam spreken, moest hij beveiligd worden. Een andere voorouder was burgemeester van Denderbelle ten tijde van de Franse bezetting. Hij werd afgezet omdat hij de conscriptiewetten

niet wou naleven. Die dienden om Vlaamse jongens op te roepen voor het Franse leger.'

Stokliederen

Het Vlaams-nationalisme bleef generatie na generatie de rode draad. Het kon dus niet anders dan dat Karel zich als jongeman engageerde. 'Ik begon zoals velen bij VUJO, de Volksuniejongeren. Dat waren heerlijke tijden vol straat-propaganda, lang voor de sociale media bestonden. We deden straattoneel op de kermis en bezongen de lokale politiek in stokliederen. Kan je je dat nu nog inbeelden? Ons blaadje *Het Wielebelleke*, dat na 45 jaar overigens nog altijd bestaat, werd nog gestencild. Als je iets verkeerd typte, moest je helemaal opnieuw beginnen.'

Karel werd gemeenteraadslid en bleef

dat 27 jaar lang. Ondertussen had hij na zijn studies de stap gezet naar het bedrijfsleven. 'Dat was combineerbaar. Tot men mij vroeg om voorzitter te worden van de Oost-Vlaamse Kamer van Koophandel: toen heb ik mijn politieke mandaten neergelegd. Al bleef ik achter de schermen natuurlijk actief. Ondernemen, dat zit bij Vlaams-nationalisten in het bloed. Ik heb me nooit aangetrokken gevoeld tot het politieke liberalisme.'

Bart De Wever aan de lijn

In 2000 was Karel de drijvende kracht achter de samensmelting van de Oost-Vlaamse Kamers van Koophandel tot een geheel. In die periode liep hij een zekere Philippe Muylers tegen het lijf, toen directeur-generaal van het toenmalige Vlaams Economisch Verbond (VEV). Er volgde een alliantie die leidde tot de oprichting van Voka, het Vlaams netwerk van ondernemingen. Karel bleef aan het hoofd staan van de Oost-Vlaamse tak ervan. Tot hij op een dag, tijdens een

1.
Karel als Voka-bestuurder in Zuid-Afrika

2.
Het Wielebelke. Toen nog gestencil.

3.
Karel Uyttendaele in 1982. Volbloed ondernemer en Volkunie-gemeenteraadslid.

4.
De Uyttendaeles (met Goedele, Nele Bosman, Hilde, Karel en Katrien): stamboomflaminganten

congres in Londen, telefoon kreeg. Ene Bart De Wever aan de lijn. 'Of ik de top drie van de Oost-Vlaamse Kamerlijst wou versterken,' herinnert Karel zich de specifieke vraag.

Voor Karel was dat parlementaire mandaat een bekroning, een kers op de taart. Al ging hij niet op zijn lauweren rusten. 'Het is natuurlijk een andere wereld. In een bedrijf neem je samen met je medewerkers een beslissing en voer je die uit. In het parlement heb je een idee, je schrijft dat uit, je verdedigt dat binnen je fractie en dan moet je op zoek naar coalitiepartners. Om maar te zwijgen van de tijd die het kost om dat idee dan uiteindelijk verwezenlijkt te zien worden. Zeker vanuit de oppositie.'

Stempel gedrukt

Toch wist Karel zijn stempel te drukken. 'Ik heb graag gewerkt aan het gecoördineerde wetboek voor vennootschappen. Via amendementen heb ik

daar toch een en ander kunnen verwezenlijken. En soms zie ik mijn eigen voorstellen in een lichtjes andere vorm nog opduiken bij andere partijen.'

Ook een stamboom blijft groeien. In 2014 kwam er een einde aan de parlementaire carrière van Karel, maar dochter Goedele stond klaar om de fakkel over te nemen. 'Ik was niet meer van plan om me nog kandidaat te stellen. Matthias Diependaele, een vriend van de familie, kwam langs om Goedele te overtuigen om de stap te wagen.' Met succes, overigens, want Goedele volgde tussen 2014 en 2019 haar vader op als Kamerlid.

Tien minuten burgemeester

Na haar parlementaire mandaat plooid Goedele zich terug op Lebbeke, waar ze tot op vandaag schepen is. Een lokaal topmandaat had er voor Karel ook ingezet. 'Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2012 sprongen we van één naar acht zetels. Om 23 uur was de

'Om 23 uur was ik burgemeester. Tien minuten later niet meer'

deal rond en was ik virtueel burgemeester. Tien minuten later was ik dat niet meer: de cd&v keerde haar kar. Wrang, maar ondertussen zijn de plooiën gladgestreken.'

Rust roest, dus blijft Karel actief. Bijvoorbeeld bij Neos, het netwerk voor ondernemende senioren – het is hem haast op het lijf geschreven – en als bestuurder van enkele zaken. Maar vooral het cultuureven houdt hem nog dagelijks bezig. 'Binnenkort herdenken we hier in de streek 225 jaar Boerenkrijg. We organiseren een fietstocht naar Overmere, in boerenplunje. We geven voordrachten en zingen boerenkrijgliederen. (zingt) 'Voor vrijheid en recht; ongeknecht, Onverveerd voor outer en heerd ...' ■

1

1 20 JAAR JAN

Al twintig jaar lang versterkt Jan Vanden Bossche elke vrijdag het partijsecretariaat als vrijwilliger. Hoog tijd dus om hem in de bloemetjes te zetten! Onder het genot van een stukje taart en een kopje koffie kreeg hij van de collega's een goedgevulde biermand. Voorzitter Bart De Wever zorgde met twee gesigneerde boeken voor wat lectuur bij het frisse pintje.

Bedankt, Jan, voor je jarenlange inzet voor de partij. Hopelijk mogen we nog lang op je rekenen!

2 N-VA-FRACTIEDAGEN

Op 4 en 5 september trokken de parlementaire N-VA-fracties en het partijbestuur het nieuwe parlementaire jaar op gang tijdens de fractiedagen in Antwerpen. Die stonden dit jaar in het teken van welvaart en vooruitgang.

Verschillende gastsprekers inspireerden de verkozenen en de inhoudelijke medewerkers over thema's als artificiële

2

3

intelligentie, data en de geopolitieke context daarvan. Onder meer de CEO van Imec en die van Growth Inc zetten hun visie uiteen. Ter inspiratie keken we met Thierry Artsens, campagneleider van de Nederlandse VVD, naar de verkiezingen bij onze noorderburen, en gaf directeur van de N-VA-studiedienst Edwin De Boeck nuttige inzichten over het cijferwerk achter de confederale blauwdruk.

3 OPA POL

Vlaams Parlementslid en logopediste Kathleen Krekels wil de hersenaandoening afasie beter bekend en bespreekbaar maken. Daarom kroop ze in de pen en schreef ze een toegankelijk boek over haar vader Paul, die 26 jaar lang met afasie leefde. 'Afasie is een taalstoornis die veroorzaakt wordt door een hersenletsel of een beroerte', zegt Kathleen. 'Het is belangrijk om te weten dat iemand met afasie je meestal wel kan begrijpen, ook al zegt die persoon niets. Je moet proberen om hen toch te betrekken in de conversatie.'

4

Intussen sprak Kathleen haar boek ook in voor de luisterpuntbibliotheek. 'Die is er voor mensen zoals mijn vader, maar evengoed voor blinden en slechtzienden en alle mensen die ondersteuning kunnen gebruiken bij het lezen.'

4 LOKALE-BELEIDSMARKTEN

Bent u als afdeling of mandataris op zoek naar frisse ideeën voor uw lokale verkiezingsprogramma van 2024? Benieuwd hoe andere afdelingen de N-VA in hun stad of gemeente op de kaart zetten? Dan moet u beslist afzakken naar een van de lokale-beleidsmarkten die we dit najaar organiseren: op 15 oktober in Affligem en op 21 oktober in Genk. U kan er kiezen uit een gevarieerd aanbod aan sprankelende, nieuwe ideeën en wervende initiatieven die hun doeltreffendheid bewezen hebben, en handige praktijkvoorbeelden die absoluut navolging verdienen. Bestuursleden kunnen zich inschrijven via het ledenportaal (mijn.n-va.be/login).

10.000 LEDEN GENOTEN VAN EEN ZONOVERGOTEN FAMILIEDAG

Voorzitter Bart De Wever wees in zijn toespraak op de ongelooflijke mobilisatiekracht van onze leden, die we de volgende maanden meer dan ooit nodig zullen hebben. 'Volgend jaar ligt er een historische kans voor het grijpen om het tij te keren. We gaan door tot aan de finish.'

'10.000 luchtballonnen' zingt K3, en 10.000 was ook het aantal N-VA-leden en -sympathisanten dat op 10 september afzakte naar Plopsaland De Panne voor een zonovergoten N-VA-familiedag. Een zoveelste bewijs dat de N-VA de sterkste politieke familie van het land is.

Herbeleef de familiedag in woord en beeld en surf naar www.n-va.be/familiedag2023. U vindt er de link naar het fotoalbum op onze Facebookpagina, de integrale toespraak van Bart De Wever en een sfeervolle videoreportage.

Hans Govaerts, stafmedewerker interne besluitvorming

‘Onze politici lezen de statuten niet van a tot z. Daarom ben ik er’

‘Jij moet wel de saaiste job van heel de partij hebben’, zei iemand ooit tegen Hans Govaerts. Het tegendeel is waar. Als stafmedewerker interne besluitvorming zit Hans in de cockpit van de partij. Hij houdt de pen vast in het partijbestuur en de partijraad en bewaakt nauwgezet het overzicht van alle beslissingen die daar genomen worden. ‘Onze politici hebben doorgaans nuttigere zaken te doen dan onze statuten van a tot z te lezen. Daarom ben ik er.’

Hans kwam terecht op het partijsecretariaat in 2009, toen dieren nog spraken en een rijkhuis volstond om het hele personeelsbestand te huisvesten. Als nationaal bewegingsverantwoordelijke focuste hij de eerste vijf jaar vooral op de ondersteuning van de lokale afdelingen. ‘In 2014 stapte ik over naar nationale besluitvorming, al blijf ik natuurlijk een aanspreekpunt voor interne lokale kwesties.’

Een politieke partij heeft spelregels, en die regels heten statuten. ‘Die zijn nodig’, beaamt Hans, ‘en ze moeten transparant zijn. Op die manier is er geen discussie over hoe een beslissing genomen wordt. Binnenkort start de lijstvorming voor de nationale verkiezingen. Een belangrijk moment. Dan is het van groot belang dat partijorganen die daarover beslissen dat honderd procent correct doen. Daarop moet ik toezien.’

Bijzondere eer

De meeste beslissingen worden in de partijraad en het partijbestuur genomen. Hans houdt daar de pen in de hand. Dat is geen overbodige luxe, stelt hij vast. ‘In de politiek wordt heel veel vergaderd. Soms wordt er daardoor wel eens vergeten wat exact wanneer beslist werd. Het is cruciaal dat iemand het overzicht behoudt van die interne besluitvorming. Daarenboven is het allemaal heel boeiend om te volgen. Ik beschouw het nog steeds als een eer om die vergaderingen te mogen bijwonen. Men verschilt daar wel eens van mening, maar de discussies verlopen altijd correct en respectvol. En nadien komt men met een gedragen partijstandpunt naar buiten.’

Het maakt Hans wellicht tot de best geïnformeerde werknemer van de partij. ‘Ik heb alleszins enorm veel bijgeleerd over tal van onderwerpen. Alle actuele thema’s komen uitgebreid aan bod, zeker tijdens het wekelijkse partijbestuur. Er

‘Altijd opnieuw blijkt hoe dossiers die in de media eenvoudig voorgesteld worden, in feite bijzonder complex zijn’

‘Ik beschouw het nog steeds als een eer om die vergaderingen te mogen bijwonen’

zetelen specialisten uit verschillende domeinen en die kennen hun dossiers door en door. Altijd opnieuw blijkt trouwens hoe dossiers die in de media eenvoudig voorgesteld worden, in feite bijzonder complex zijn. En het is natuurlijk leuk om op de eerste rij te zitten als de politiek onder hoogspanning staat en er belangrijke beslissingen genomen worden.’

Interne rechtbank

Naast de statutencommissie volgt Hans ook de verzoenings- en tuchtcommissie op. Dat klinkt voor buitenstaanders misschien als een interne rechtbank, maar Hans nuanceert. ‘De commissie probeert vooral interne geschillen op te lossen. En zoals de naam het zegt: men gaat in eerste instantie op zoek naar verzoening, naar het compromis. Pas wanneer dat niet lukt, wordt een tuchtsanctie overwogen. De mensen die in de commissie zetelen, zijn geëngageerde leden die zelf lokaal actief zijn en veel ervaring hebben in het oplossen van lokale geschillen.’

Die lokale ervaring brengt Hans zelf ook mee. Hij zetelt al sinds 2005 in het bestuur van N-VA Sint-Truiden en is er momenteel gemeenteraadslid. De stad werd de voorbije jaren niet gespaard van kleine en grote schandalen. 'Bart De Wever zei ooit: 'Truienaars zijn eigenlijk Walen die Nederlands praten.' Historisch klopt dat ook, want Sint-Truiden hoorde ooit bij het Prinsbisdom Luik en had toen al de reputatie erg eigenzinnig te zijn. Het politieke spel wordt hard gespeeld in Sint-Truiden en de oude politieke cultuur is nog altijd aanwezig bij sommige partijen. Onze stad kwam daardoor de voorbije jaren helaas meermaals negatief in de nationale media. De hele politiek in Sint-Truiden maakte een slechte beurt. Maar we besturen nu mee met drie jonge en talentvolle schepenen. Op het vlak van bekendheid is er nog werk aan de winkel, maar die vernieuwing is zeker en vast een opportuniteit in het woelige Truiense politieke landschap.'

Ancien

Ondertussen mag Hans zich tot de *anciens* van het partijsecretariaat rekenen. 'In 2009 bestond team organisatie van het partijsecretariaat uit vier personen. Veertien jaar later vormen we een team van 28. De mogelijkheden om onze lokale afdelingen goed te ondersteunen zijn gigantisch uitgebreid. Ook de andere entiteiten van het partijsecretariaat groeiden. Ik heb daardoor al veel personeelsleden zien toekomen. Wij *anciens* zijn vandaag in de minderheid. Maar dat er steeds nieuwe en jonge mensen bijkomen, is alleszins gezond voor een partijorganisatie.' ■

MEER WAARDE

Weg van 't Stad

In 1944 nam Hitler – in het nauw gedreven – onverbiddelijk wraak met zijn 'vliegende bommen'. De regio Antwerpen werd zwaar getroffen. 130.000 Antwerpenaren gingen op de vlucht. 50.000 van hen kwamen terecht in West-Vlaanderen.

Patrick Buyse brengt het verhaal van die exodus naar het westen. Een vergeten maar warm verhaal over de angst voor oorlog en bommen, die in een veilig onderkomen overging in dankbaarheid en vriendschappen voor het leven. Het woord vooraf is van Bart en Bruno

De Wever. Hun vader en tantes werden in die periode opgevangen in West-Vlaamse pleegezinnen.

Weg van 't Stad is een uitgave van Ertberg. De boeklancering vindt plaats op woensdag 27 september om 17 uur in Brugge. Meer informatie en inschrijvingen: <https://ertsberg.be/agenda/>

5x gratis

Vijf lezers krijgen van ons een exemplaar van *Weg van 't Stad*. Ze moeten wel het antwoord kennen op de vraag: 'Hoe noemt men de Baskische kinderen die naar onder meer Vlaanderen vluchtten tijdens het regime van Franco?'

Zuhal

Vlaams minister Zuhal Demir geeft voor het eerst een inkijk in hoe ze zich een weg baande van de cité in Waterschei naar de toppolitiek in Brussel. Zonder taboes geeft ze haar visie op het Vlaanderen van morgen en een inzicht in haar beweegredenen om onafhankelijk te regeren, los van belangen- of werkgeversorganisaties.

Gewapend met een heldere visie op migratie en integratie, vrouwenrechten, milieu en klimaat, gelijke kansen en een rechtvaardigere justitie timmert Zuhal aan een betere en gezondere toekomst voor haar dochter Rozanne, haar generatie en de generaties erna.

Met de kortingscode *nvazuhal* krijgt u tien procent korting bij de online aankoop van het boek via www.zuhal.be. Met de onderstaande kortingsbon kan u terecht bij Standaard Boekhandel.

5x gratis

Vijf lezers krijgen van ons een exemplaar van *Zuhal*. Ze moeten wel het antwoord kennen op de vraag: 'Wie spoorde Zuhal aan om in de politiek te stappen?'

Ge(e)neratie

Edegems N-VA-bestuurslid en voorzitter van de Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS) Julien De Wit verkent in *Ge(e)neratie* hedendaagse problemen zoals tanende onderwijskwaliteit, seksueel grens-

overschrijdend gedrag, politieke vernieuwing, mentaal welzijn, woke, armoede en justitie.

Telkens vertrekt hij vanuit een jeugdig perspectief dat uitgedaagd wordt door experts. Hoe zouden jongeren aan de slag gaan met het lerarentekort? Zijn ze bezig met de verarming van de middenklasse? Waarover zijn politiek geëngageerde jongeren en politiek journalisten Ivan De Vadder en Rik Van Cauwelaert het eens? In het boek ontmoeten tientallen jongeren en minder jongeren elkaar. Ze denken na over oplossingen voor de problemen waarmee deze ge(e)neratie te kampen zal krijgen.

Ge(e)neratie. Jonge oplossingen voor hedendaagse problemen is een uitgave van Ertberg.

5x gratis

Vijf lezers krijgen van ons een exemplaar van *Ge(e)neratie*. Ze moeten wel het antwoord kennen op de vraag: 'Met welk Kamerlid schreef Julien De Wit het boek *Ontwepend?*'

Stuur uw antwoord voor 13 oktober naar LEO@n-va.be of Redactie LEO, Koningsstraat 47 bus 6, 1000 Brussel. Het juiste antwoord en de winnaars vindt u vanaf 16 oktober terug op www.n-va.be/meerwaarde.

Haar levensverhaal:

VAN MIJNWERKERSDOCHTER TOT TOPPOLITICA

10%
KORTING

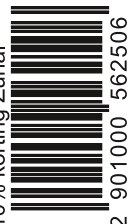
BORGERHOFF
& LAMBERGTS

HAAL JE BOEK BIJ STANDAARD BOEKHANDEL

In ruil voor deze bon krijg je
10% korting*

* te gebruiken in de winkel
Actie geldig tot 15 oktober 2023 en niet cumuleerbaar met andere acties. De bon mag 1 maal gebruikt worden. Kopies worden niet aanvaard.

10% korting Zuhal

2 901000 562506

Standaard
Boekhandel
Je vindt er meer dan je zoekt

Joost Houtman zoekt in deze column een antwoord op de vraag wat er zo typisch is aan een welbepaald Europees volk. En ja, Joost mag het weten.

WAAROM DE FRIESEN ZO FRIES ZIJN

Mienskipsgevoel

U kent Friesland als een provincie in het noorden van Nederland en van de Elfstedentocht. Dat de regio, bewoond door zo'n 650.000 inwoners, ook een berg telt, de Bosberg, de volle 26 meter hoog, zal u wellicht minder zeggen. Fryslân (spreek uit *Frisloan*) is met al zijn landbouwgebied biljartvlak en strekt zich uit langs een lange kustlijn, langs IJsselmeer en Waddenzee. De Friese vlag geeft dat mooi weer. De drie witte strepen staan voor de plattelandsstreken Oostergo, Westergo en Zevenwouden, de blauwe voor de Friese rivieren. Het opvallendste aan de vlag zijn de zeven *pompeblêdden*, de hartvormige rode waterleliebladen. Ze verwijzen naar de zeelanden die in de middeleeuwen een verdedigingsverbond aangingen tegen de Noormannen.

In het Friese volkslied klinkt het van *Wy sjonge it bêste lân fan d'ierde, / It Fryske lân fol eare en rom*. (Wij bezingen het beste land van de aarde, / Het Friese land vol eer en roem.) Dat van dat 'beste' land zou wel eens kunnen kloppen. Ondanks lage scores op economische indicatoren scoort Fryslân heel hoog op tal van welzijnsindicatoren. Geld maakt gelukkig, maar minder geld maakt Friezen niet per definitie ongelukkig. De verklaring voor de 'Friese paradox' ligt bij de overvloed aan ruimte en rust. Fryslân is de minst bebouwde provincie van Nederland. Amper een derde van de bevolking woont in stedelijk gebied. Er heerst bovendien een sterke sociale samenhang, het *mienskipsgevoel* en een grote trots op het Fries. Dat is sinds 1956 een officiële bestuurstaal in Fryslân en kan gebruikt worden in de rechtspraak en het onderwijs. Ambtenaren en politieagenten worden er geacht het minstens te verstaan.

Fries en fier

Het woord Fries duikt al heel vroeg op in onze jaartelling: onder andere bij Plinius de Oudere en Tacitus. In de zevende eeuw reikt het Friese rijk dan ook tot aan het Vlaamse Brugge en het Duitse Keulen. In de elfde eeuw valt Groter-Friesland uiteen, wat een machtsvacuüm creëert en uitmondt in een soort zelfbestuur van de gemeenten. Die Friese Vrijheid eindigt in 1524 met de verovering door Karel V, die een nieuwe ambtelijke bestuurslaag van niet-Friezen installeert. Het Nederlands wordt de bestuurstaal.

Met het ontstaan van de Nederlandse eenheidsstaat in de negentiende eeuw beginnen de Friezen nostalgisch terug te kijken naar de Friese Vrijheid.

Gretig wordt daarbij geciteerd uit *Rerum Frisicarum historiae libri 60* van de zeventiende-eeuwer Ubbo Emmius. Daarin klinkt het van *leaver dea as slaef* (liever dood dan slaaf) en van *bûter, brea en griene tsiis wa't dat net sizze kin is gjin oprjochte Fries* (boter, brood en bruine suiker, wie dat niet kan zeggen is geen oprechte Fries). Het is in die negentiende eeuw dat de Friese beweging het levenslicht ziet. Daaruit ontstaat de Fryske Nasjonale Partij. Die strijdt sinds 1962 voor meer autonomie voor Friesland, voor

gebruik, bescherming en erkenning van het Fries en voor eigen gezag over de gasreserves in de Friese bodem.

Een Fries is een fiere Fries. Het meest van al is hij trots op zijn Elfstedentocht. Van Leeuwarden tot in Dokkum loopt die mythische tocht, die in 1997 voor het laatst *oan* ging en waarbij *sipelsop*, uiensoep met hardgekookt ei en bestrooid met nagelkaas, verplichte kost is. Tot slot drink je een Berenburg, *it nasjonale slokje fan Fryslân*, waarna je heerlijke dromen tegemoet gaat over het Friese topmodel Doutzen Kroes of de wulpse Mata Hari, de beroemde dubbelspionne uit Leeuwarden. Waarom de Friezen zo Fries zijn? Joost mag het weten!

**MINDER
GELD MAAKT
FRIESEN NIET
PER DEFINITIE
ONGELUKKIG**

Joost Houtman is auteur van *Et alors? Waarom de Fransen zo Frans zijn*, dat in februari 2022 verscheen. Eerder schreef hij ook *Bella Figura – Waarom de Italianen zo Italiaans zijn* en *De Rest Is Parking – Waarom de Antwerpenaren zo Antwerps zijn*. Joost presenteert ook de N-VA-podcast Studio Vlaanderen.

MAJOOR KOPAF

Tegenwoordig hebben we *pipigate*, maar in het begin van de vorige eeuw was het een strooien hoed die de gemoederen verhitte. Tot in de parlamentsbanken toe.

In 1909 was de student Jozef 'Jef' Grote onderweg naar een flamingantische bijeenkomst in het Antwerpse café Wagner. Toen hij de Frankrijklei – toen Kunstlei – passeerde, kwam hij een eenheid tegen van de burgerwacht. Die had net koning Leopold II begeleid bij zijn bezoek aan de Congofeesten, de 'Nationale Stoet ter Verheerlijking van de Inlijving van Congo bij België'.

Tot Jefs Vlaams-nationale ontzetting hoorde hij dat die burgerwacht in het Frans werd aangevoerd door ene majoor Edward Albrecht. Dat was sinds 1897 nochtans

In Vlaanderen Vlaams!

bij wet verboden. Jef riep de majoor dan ook luidkeels toe: 'In Vlaanderen Vlaams!' Waarop de majoor woedend zijn sabel greep en de strooien hoed van Jef Grote doorkliefde. De consternatie was groot. Het voorval leidde tot felle protesten, op straat en in de pers. Er kwamen zelfs parlementaire interpellaties. Taalwetten, waarbij het Nederlands steeds meer als wettelijke taal in Vlaanderen vastgelegd werd, bleken in de praktijk vooral dode letter. Het incident met Jef Grote was de ideale aanleiding om die situatie aan te kaarten.

De majoor zelf kreeg de spotnaam Majoor Kopaf of Majoor Kapmans en het incident was de inspiratie voor talloze spotprenten.